

A digitális eszközök oktatásban betöltött szerepének rendszerezése

Tóth-Mózer Szilvia – Mísey Helga (2019): Digitális eszközök integrálása az oktatásba. Jó gyakorlatokkal, tantárgyi példákkal, modern eszközzel. Budapest, Eötvös Loránd Tudományegyetem
http://mindenkiiskolaja.elte.hu/wp-content/uploads/2019/09/Digit%C3%A1lis-eszk%C3%B6z%C3%B6k-integr%C3%A1l%C3%A1s-a-az-oktat%C3%A1sba_INTERA.pdf

Az infokommunikációs technológiához (továbbiakban IKT) kapcsolódó eszközhasználat kellő nyitottságot vár el a pedagógusoktól, oktatóktól, hiszen nemcsak a digitális eszközök és felületek megismerésére, hanem azok pedagógiai célú felhasználására is fel kell készülniük. Ehhez nyújt segítséget a *Digitális eszközök integrálása az oktatásba* című kiadvány, amely módszertani alapokra építve vezeti be az olvasót az IKT eszközök tanórai integrációjába.

A kötet a *Mindenki iskolája* módszertani útmutató-sorozat részeként jelent meg. A sorozat kötetei az EFOP-3.1.2-16-2016-00001 azonosítószámú, „A köznevelés módszertani megújítása a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése céljából” kiemelt projekt keretében készültek, szerkesztői Szivák Judit és Csányi Kinga, akik az ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar munkatársai. A sorozat témái az óvoda–iskola átmenettől, a játékok fejlesztő hatásán keresztül, a szövegértés többféle megközelítéséig terjednek, valamennyi kötet letölthető a projekt honlapján.

A kiadvány egyik szerzője *Tóth-Mózer Szilvia*, aki az ELTE Oktatási Igazgatóság Oktatásfejlesztési és Tehetség gondozási Osztályának e-learning szakértőjeként az egyetem digitális pedagógiával összefüggő

fejlesztéseiben dolgozik. Az Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. IKT módszertani munkatársaként számos, a digitális írástudás fejlesztését elősegítő programban, kutatásban, képzésben és kiadványkészítésben működött közre. Pszichológusként, pedagógusként és IKT módszertani szakemberként fontosnak tartja, hogy a képzések résztvevői kellő eszköztárral és módszertani tudással rendelkezzenek a gyerekek fejlesztéséhez, tudatos döntéseket tudjanak hozni a gyermekkori számítógép- és internethasználatot illetően, és hatékonyan taníthassanak online tanulási környezetben is (189. p.).

A kötet másik szerzője *Mísey Helga*, aki okleveles kommunikáció és médiatudomány szakértő, pedagógia szakos bölcsész, az ELTE PPK Neveléstudományi Intézet Pedagógusok, Pedagógus szakmai közösségek, Pedagógusképzés Kutatócsoport munkatársa, egyetemi adjunktus. Fő kutatási területei a köz- és felsőoktatási marketing és az IKT-s eszközök oktatásban történő alkalmazása. Oktatóként innovatív, nyitott attitűddel igyekszik ösztönözni és inspirálni a tanárszakos hallgatókat és a továbbképzéseken résztvevő pedagógus kollégákat (189. p.).

A kötet címe valamint a *Bevezető rész* jelzi a kötet célját nevezetesen, hogy az IKT eszközök a tanulási tevékenységek során,

mely területen alkalmazhatók, és célcsoportját, akik nemcsak azok a pedagógusok, akik hisznek a technológia tanulást-tanítást támogató erejében, hanem azok is, akik eddig kevésbé fogadták el a technológia esélyteremtő mivoltát. Az itt megjelenő személyes hangvétel, az E/2. személyben történő megszólítás biztató jellege végighúzódik az egész kötetben. *A könyv szemléletmódja, koncepciója* rész felsorolja azokat az alapszabályokat, amelyek az IKT eszközök felhasználásának didaktikai szemléletű megközelítését jelentik. *A Hogyan használd a digitális módszertani kézikönyvet?* és *A Könyv struktúrája – Hogyan olvasd?* egységekben használati utasítást kapunk a tartalom feldolgozásához, kezeléséhez. A *Fejezetek* című részben a hat fő rész elemeit ismerhetjük meg. *A Bemutatkoznak a Digitális Tanárok* egy formabontó eleme a kiadványnak, a különböző típusú tanár-avатарok segítenek beazonosítani az olvasó számára a saját szintjének megfelelő gyakorlatokat, eszközöket. A *Tudásszervezés, kutatómunka* részben a tudásmegosztás támogatásához kapunk példákat, a tudásszervezéshez pedig digitális technológiákat. Az *Aktív tanulás* fejezetben a témához kapcsolódó jó gyakorlatokat is megismerhetjük. Az *Alkotómunka* részben kiderül, hogy milyen a digitális technológiával támogatott alkotás. Az *Együttműködés* fejezetben nemcsak a tanulói együttműködésről tudhatunk meg részleteket, hanem olyan segédanyagokat is kapunk, amelyek támogatják e módszer gyakorlati megvalósítását. Az *Előadás* rész kitér a tanári és tanulói előadásra, valamint a módszert támogató digitális technológiára. Az utolsó fejezet az önfejlesztés témáját járja körbe a reflexió hasznosságának kiemelésével.

A kötet jól szerkesztett, a címekeket alcímekkel látták el, amelyek betekintést adnak a fejezet tartalmába. A különböző egységek azonos felépítésűek, amelyek tartalmaznak

egy bevezetést, egy fogalommagyarázatot, egy „*Mielőtt neki látnál, gondold át...*” szempontsort, egy „*Mikor használjuk és mikor megfontolandó...?*” részt, digitális jó gyakorlatokat és tanulói segédanyagokat. A főbb gondolatokat, fogalmakat félkövér betűkkel szedik, felsorolásokat, táblázatokat, szempontsorokat használnak fel rendszerezés céljából. Tippekkel is találkozhatunk, amelyek állandó elemei az egyes fejezeteknek, ezeket egy villanygöngylikonnal és színes háttérrel emelik ki. A jó gyakorlatokat az avatar-tanárok leírásai képernyőképpel teszik színessé. A fejezetek szakirodalmat és ajánlott irodalmi részt is tartalmaznak.

A *Tudásszerzés, kutatómunka* egységben a szerzők megmutatják, hogy ez a folyamat nem áll meg az információkeresésnél, valamint azt is, hogy mennyire fontos a tanárok megfelelő háttérismerete és módszertani felkészültsége, hisz ezeknek megfelelően tudják bemutatni a folyamat egyes állomásait, azok digitális és értékelési lehetőségeit.

Az *Aktív tanulás* a tananyaggal való kapcsolatba kerülés módja és az interakciók szempontjából közelítik meg, amelynek alapját a cselekvő pedagógia és a konstruktivizmus adja. Értelmezik azokat a tanulási környezeteket, amelyek támogatják a tanulók aktivitását. Megismerhetjük a fordított osztályterem tanulásszervezési megoldást és az LMS rendszereket is.

Az *Alkotás* részből kiderül, hogy mik segíthetik a tanulókat az alkotómunkában, milyen szakaszai vannak az alkotás folyamatának, és hogyan értelmezhetők a tanulói produktumok, milyen digitális eszközök használhatók fel az alkotási műveletek közben.

Együttműködés címén a csoportmunka, a döntéshozatal és a csoportalakítás tárul elénk. Választ kapunk arra, hogy milyen feladatokat érdemes csoportmunkába kiadni, és hogyan teheti ezt gördülékennyé a

digitális technológia. A tanulói segédanyagok között a tartalomfejlesztés néhány alapszabályát is megismerhetjük.

Az *Előadás* című egységben részletes útmutatót kapunk ahhoz, hogy jó tanári, ill. tanulói előadást tudjunk készíteni. Megismerhetjük a handout használatát, az interaktív elemek hasznosságát, a változatos előadói megoldásokat. Az értékelési szempontok alapján eldönthetjük, hogy kellőképpen felkészültünk-e egy előadás megtartására.

Az *Önfejlesztés* fejezetben a tanulói reflexióval és a tanulási naplóval kapcsolatban kapunk értékes információkat, ebben a részben feltérképezhetjük ezek lehetséges témáit, az egyénre szabott tanulási környezetet.

Összeségében elmondható, hogy a kötet teljes mértékben gyakorlati megközelítésű, nyelvezetében érthető, stílusában konkrét, a rengeteg példával, segédanyaggal hatalmas segítséget nyújt a gyakorló pedagógusok, oktatók számára. A szerzők a kitűzött célokat teljesítették, és egy olyan kiadványt hoztak létre, amelynek időtállóságát a didaktikai megközelítés biztosítja, mindezt digitális technológiával megfűszerezve.

A kötetet ajánlom minden pedagógus, oktató figyelmébe, használják fel bátran a tanórai felkészülés, az ismeretanyag feldolgozása, a pedagógiai értékelés során.

Irodalom

<http://mindenkiiskolaja.elte.hu/index.php/tudasbank/> (2024. 01. 26.)

Bognár Amália

*Pannon Egyetem
Humántudományi Kar
Digitális Módszertani Intézet*